

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ З МЕТОЮ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Радченко Ольга

*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
yan.olga1208@gmail.com*

Вихор Світлана

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Ефективність освітнього процесу на сучасному етапі функціонування вищої школи значною мірою залежить від використання інформаційних технологій. Водночас звертається увага як на процес підготовки фахівців з використанням цифрових інструментів, так і на оцінювання результатів. У цьому аспекті актуальним є впровадження формувального оцінювання результатів навчальних досягнень майбутніх фахівців.

Формувальне оцінювання – це оцінювання під час навчання і «для навчання» (англ. – «*assessment for learning*»). «Формувальне» (англ. – «*formative*») – тому що, на відміну від підсумкового, має на меті формування (або форматування) навчального процесу з урахуванням навчальних потреб кожного учня задля більш ефективного формування необхідних знань, умінь та ставлень.

За висновками міжнародних науковців та експертів основними елементами формувального оцінювання є: зворотній зв'язок + адаптація та інструкції; використання різноманітних підходів до оцінювання; використання різноманітних методів для задоволення різних потреб; вивчення прогресу в навчальній діяльності окремих учнів; залучення до активної діяльності; створення системи яка заохочує взаємодію та оцінювання [1, с.7].

Таким чином, формувальне оцінювання як «оцінювання для навчання» сприяє постановці зрозумілих цілей на певний період навчання; дозволяє організувати конструктивний зворотній зв'язок; коригувати навчальний процес залежно до результатів і навчального поступу учнів.

У контексті зазначеної проблеми, заслуговує на увагу дослідження психологів, які вказують, що використання формуального оцінювання серед студентів дозволяє мінімізувати тривожність студентів, що в умовах воєнного стану є дуже важливим аргументом. Також вони звертають увагу, що «для того, щоб знизити рівень інтенсивності тривоги, яка порушує соціальне функціонування студентів у навчальній діяльності, дезорганізує її та викликає психосоматичні розлади, доцільним є не лише застосування дидактичних форм, технологій і заходів проведення навчальних занять, дотримання певних вимог формального оцінювання, а й впровадження системи завдань на самооцінювання-усвідомлення власних обмежень і ресурсів, результатів когнітивно-навчальної і комунікативної діяльності, налагодження зворотнього зв'язку між студентом і викладачем для формування між ними довіри» [3, с.103-104].

Дослідники зазначеного питання констатують: «велика кількість сучасних студентів технічно і психологічно готові до використання мобільних технологій, тому потрібно широко використовувати цей потенціал» і виділяють мобільні додатки для формуального оцінювання:

– онлайн сервіси: для тестів (Google Forms, gosoapbox, Quizalize); для математичних і творчих завдань (Theanswerpad, Peergrade);

– додатки: для тестів (Kahoot, Socrative); для оцінки (Plickers, Gradedeck, Quick key) [2, с.39].

З практичного досвіду можемо зазначити, що одним із ефективних способів організації навчальної діяльності студентів і, одночасно, ефективним інструментом формуального оцінювання є, використання ресурсу Canva. З цим ресурсом можна працювати як у синхронному так і асинхронному режимах, зручно, що можна організувати індивідуальну та групову роботу, вносити корективи відповідно до виконаних завдань. Canva дозволяє бачити прогрес кожного студента чи групи, організувати співпрацю та взаємодію між студентами, а також взаємооцінювання. Наприклад, опрацьовуючи тему з педагогіки «Розвиток, формування та соціалізація особистості», ми поділили студентів на групи і кожна повинна була представити на слайді інформацію, що стосується вікових етапів в розвитку особистості школяра. Працюючи в синхронному режимі, була можливість одразу звертати увагу студентів на допущені помилки або захочувати їх позитивно

оцінюючи роботу. Зазначимо, що студенти мали змогу одразу представити вже відкоректований результат або вже в асинхронному режимі доопрацювати завдання відповідно до пропозицій (див. Рис.1).

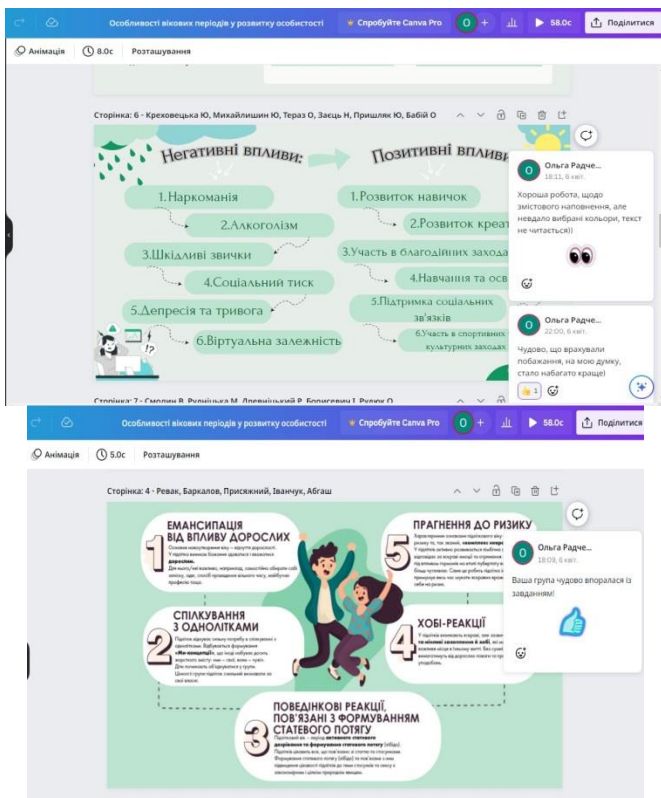

Рис. 1. Приклади використання Canva

Таким чином, цифрові інструменти дозволяють залучати студентів до активного опрацювання інформації та організувати конструктивний зворотній зв'язок в умовах дистанційного навчання. Сучасне інформаційне суспільство потребує компетентних фахівців, які здатні гнучко реагувати на виклики часу, здатні творчо та нестандартно вирішувати проблеми, вміють взаємодіяти та працювати в команді, а формувальне оцінювання за допомогою цифрових інструментів сприяє формуванню цих якостей у студентів.

Список джерел

1. Assessment for Learning Formative Assessment *OECD/CERI International Conference “Learning in the 21st Century: Research, Innovation and Policy”*

URL: <https://www.oecd.org/site/educeri21st/40600533.pdf>

2. Генсерук Г. Р., Громяк М. І. Застосування цифрових технологій для формувального оцінювання в процесі підготовки майбутніх учителів. *Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції Підготовка майбутніх учителів фізики хімії біології та природничих наук в контексті вимог Нової української школи* (14 травня 2020 р., м. Тернопіль). Тернопіль, 2020. С. 38–40.

URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/15419/1/10_Henseruk_Hromiak.pdf

3. Костюченко О. В., Бриль М. М. Формувальне оцінювання у вищій школі як інструмент регулювання динаміки переживання студентами тривоги *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія*. Том 33(72). №1. 2022. С. 99–105.

URL: http://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/1_2022/16.pdf